

АЙМАҚ АҚШАМЫ

№17 (130) ЖҰМА

23 мамыр 2025

САЯСИ-ҚОҒАМДЫҚ, ТАНЫМДЫҚ-САРАПТАМАЛЫҚ, АҚПАРАТТЫҚ-ЖАРНАМАЛЫҚ ГАЗЕТ

• ҚҰТТЫҚТАЙМЫЗ!

ЕҢБЕКТЕРІ ЖАНДЫ, МАРАПАТТАЛДЫ

Мәдениет қызметкерлері мерекесі аясында Ұлытау облысының Құрметті азаматы, Қазақстанның халық әртісі Қайрат Байбосынов «Қазақстанның Еңбек Ері» атанды. «Сәтбаев қаласының Баубек Бұлқышев атындағы орталықтандырылған кітапхана жүйесі» КММ директоры Гүлнар Қожахметова «Ерен еңбегі үшін» медалін кеудесіне тақты. Олардың екеуі де Ақорданың төрінде өткен мәдениет және өнер қызметкерлерін марапаттау рәсіміне қатысты.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев оларға тиісті наградalarını өзі тапсырды. Ел Президентінің қолынан лайықты бағасын алған қос жерлесімізді Ұлытау облысының әкімі Дастан Рыспеков құттықтап, еңбектеріне

жеміс тіледі.

Мәртебелі марапаттар – Ұлытаудың мәртебесін асқақтатып, баршамызды қуанышқа бөледі. Бұл – жерлестеріміздің ұзақ жылғы еңбектерінің еленіп, мәдениет пен өнерге сарп еткен алтын

уақыттарының жоғары бағасын алғанын көрсетті.

Абыройлы құрметке ие болған ұлытаулықтар қасиетті өңіріміздің атағын республика көлемінде асқақтатып, саф өнерге деген құрмет пен ұлттық құндылық-

тарымызға сыйластықтың айрықша дәлелі бола білді.

Еңбектері жанған, соған лайық марапатқа ие болған Ұлытаудың қос перзентін халқымыздың мақтан тұтады.

Марапат құтты болсын!

БІЛІМДІ ҰРПАҚ – ЕЛ БОЛАШАҒЫ

Қай заманда болсын, елдің ертеңі – білімді, тәрбиелі, отаншыл ұрпақтың қолында. Бүгінгі жаһандану дәуірінде мемлекеттердің даму деңгейі олардың табиғи ресурстарымен емес, білім мен ғылымға салған инвестициясымен өлшенуде. Осы тұрғыдан алғанда, “Білімді ұрпақ – ел болашағы” деген ұғым – жай сөз тіркесі емес, терең мағыналы ұлттық ұстаным.

Білім – адамды адам ететін, тұлға ретінде қалыптастыратын негізгі күш. Мектеп қабырғасынан бастап сапалы білім алған жас ұрпақ болашақта елдің экономикалық, әлеуметтік, мә-

дени дамуына үлес қосатын азаматқа айналады. Сондықтан да әр мемлекет өзінің білім беру жүйесіне ерекше назар аударып, оны заман талабына сай жетілдіруді басты мақсат етеді.

Білімді, еңбекқор, бастамашыл, белсенді жастар – біздің болашағымыздың негізі. Сонымен қатар, біліммен қатар тәрбиенің де орны ерекше. Тек білімді ғана емес, рухани бай, адамгершілігі

жоғары ұрпақ – елдің шынайы тірегі. Қазіргі таңда технология дамығанымен, адами құндылықтардың да мәні кеміген жоқ. Сондықтан болашақ ұрпақтың бойында білім мен тәрбиені қатар сіңіру – ата-ана мен ұстаздың бірлескен міндеті. Бүгінгі жас – ертеңгі ел тірегі, ел көшін алға сүйрейтін көшбасшы. Олар ғылыммен қаруланып, әлемдік деңгейдегі бәсекеге қабілетті маман

болуға талпынуы керек. Елдің болашағы – бүгінгі жастардың қолында. Ал жастардың болашағы – сапалы білім мен саналы тәрбиеде. Сондықтан әрбір азамат ұрпақ тәрбиесіне жауапкершілікпен қарап, еліміздің жарқын болашағы үшін аянбай еңбек етуі қажет.

Л. АШИМОВА,
Ақпараттық түсіндіру тобының мүшесі.

► 21 - МАМЫР – МӘДЕНИЕТ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ КҮНІ

ӨМІР ӨНЕРМЕН ӘДЕМІ

Жылына бір мәрте келетін төл мерекесіне Ш.Ділдебаев атындағы Кеншілер Сарайының қызметкерлері аса зор дайындықпен келгенін айрықша атап өтуге тиіспіз. Салтанатты жиын, концерттік бағдарламалар бірімен – бірі қабысып, жиынға қатысушыларға әдемі әсер сыйлады.

Қала әкімінің орынбасары Дархан Мұханның құттықтау лебізі де шын жүректен, қарапайым көңілден шығып жатты. Ол мәдениет бен өнерді өрістету жолында аянбай еңбек етіп жүрген барша азаматтарға шынайы алғысын: – Өнер адамдары мен мәдениет қызметкерлерінің қатысуынсыз бірде-бір шара өтпейтіні анық. Бұл саланың қоғамда алар орны ерекше, көтеретін жүгі де ұшан теңіз. Бүгінгі күні мемлекет тарапынан мәдениетке ерекше көңіл бөлінуде. Біздің қалада да біршама жұмыстар атқарылуда. Мысалы, биыл Баубек Бұлқышев атындағы орталық кітапхана ғимараты күрделі жөндеуден өтуде, ал, Ш.Ділдебаев атындағы Кеншілер сарайының қайта құру жобалық-сметалық құжаттары әзірленіп, сараптамадан өтті. Алдағы уақытта осы мәдени ошағымыз заманға сай жаңарған өнер орталығына айналады деген сенімдеміз - деп, қаладағы мәдениет пен өнерге жасалып жатқан қамқорлықтың ешқашан тоқтау көрмейтіндігіне тоқталды.

Биылғы мәдениет қызметкерлерінің күні Ұлытау облысы үшін айрықша болды. Дәстүрлі әннің жүйрігі, ұлттық өнердің майталманы, Ұлытау облысының Құрметті азаматы Қайрат Байбосыновқа «Қазақстанның Еңбек Ері» атағы берілсе, Сәтбаев қалалық кітапхана жүйесінде көп жылдардан бері адал еңбек етіп, тер төгіп жүрген Гүлнар Қожахметова «Ерен еңбегі үшін» ме-

Ш.Ділдебаев атындағы Кеншілер сарайында мәдениет және өнер қызметкерлерінің кәсіби мерекесіне арналған салтанатты жиынға қала басшылығы, қоғам өкілдері, қала жұртшылығы қатысты.

далімен марапатталды. Салтанатты сәтте қаладағы мәдениет пен өнер саласының бір топ майталмандарына, қарапайым еңбеккерлерге Қала әкімінің Құрмет грамоталары тапсырылды. Олардың арасында Кеншілер сарайы басшысының мәдени сала бойынша орынбасары Әйгерім Атабаева, Кеншілер сарайының референті Мереке Искакова, дыбыс операторы Нұрахмет Қаршығанов, музыкалық жетекші Мадияр Құлашев, мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің статисті Ақгүл Мусилова

бар. «Аманат» партиясының қалалық бөлімінің Алғыс хаты мен ақшалай сыйлығын Кеншілер сарайының еңбек қызметкері Алмаш Бейсенова мен «Жастар» театрының актеры Нұрлыхан Файзиев иеленді.

Биылғы Жұмысшы мамандықтары жылына байланысты «Еңбек адамы», «Үздік тазалық саласының қызметкері», «Үздік әкімшілік шаруашылық қызметкері», «Үздік қорғау қызметкері», «Аспапта үздік орындаушы» «Мамандығына адалдығы үшін» номинациялары белгіленген еді.

Номинация жеңімпаздарына арнайы Диплом және 50 мың теңге ақшалай сыйақы табысталды.

«Әлемді әдемілік құтқарады» деген сөз бар. Ал, әдемілік дегеніміз не? Бұл – мәдениетті өнер. Адам жанын жадыратын өнер ғана – қоғамды мәдениетке жетелейді. «Өмір өнермен әдемі» дегенде айтқымыз келгені де осы. Айналамыздан көретініміз де, сезінетініміз де өмірді әдемі ететін өнер болсын!

Ай НҰР

Жезқазған қалалық мәслихатының әлеуметтік мәселелері жөніндегі тұрақты комиссия отырысының ХАТТАМАСЫ

Жезқазған қаласы

2025 жылғы «19» мамыр

Сағат 15-00

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2023 жылғы 1 тамыздағы «Әкімшілік-аумақтық бірліктерге, елді мекендердің құрамдас бөліктеріне атау беру, оларды қайта атау, сондай-ақ олардың атауларының транскрипциясын нақтылау мен өзгерту кезінде тиісті аумақ халқының пікірін ескеру қағидаларын бекіту туралы» № 211 бұйрығына, Жезқазған қаласы әкімдігінің 2025 жылғы 13 наурызындағы № 10/18 «Жезқазған қаласының кейбір көшелерін қайта атау туралы» қаулысына сәйкес, қалалық мәслихаттың тұрақты комиссиясы өткізген отырыста тиісті аумақ тұрғындарының пікірі ескеріліп, көпшілік тыңдаудың нәтижесі хаттамамен рәсімделді.

Көпшілік тыңдаудың өткізілуі туралы ресми жариялау: 2025 жылғы 25 сәуірінде «Жезказганский вестник»

газетінің № 28 нөмірінде, «Аймақ Ақшамы» газетінің №14 нөмірінде және 2025 жылдың 18 сәуірінде қалалық мәслихаттың ресми сайтында жарияланды.

Көпшілік тыңдау өткізілді: 2025 жылдың 19 мамырында

Тіркелген қатысушылардың саны: 104 адам.

Күн тәртібі

Жезқазған қаласының кейбір көшелерін қайта атау туралы:

1) Проспект Мира – Бейбітшілік даңғылына;

2) Либкнехт көшесі – Қамза Жұмабековтың атына;

3) Карл Либкнехт тұйық көшесі- Қамза Жұмабековтың атына қайта атау

Тыңдалды:

1. Жезқазған қаласы әкімінің орынбасары Б.Ә.Әбен баяндама жасады.

Көшелерді қайта атау бойынша тұрғындарға толық түсініктеме берді.

Қала тұрғындары: Үнгітбай Қадыр, Куприянов Валентин Васильевич, Битенова Нескен шығып Либкнехт көшесін Қамза Жұмабековтың атына қайта атауды қолдайтындарын жеткізді.

Жезқазған қаласы бойынша ұсынылған көшелерді қайта атау тізім бойынша дауысқа салынып бірауыздан бекітілді.

Дауыс беру нәтижелері:

Проспект Мира – Бейбітшілік даңғылына қайта атау мәселесі бойынша көпшілік тыңдау барысында дауыс беру нәтижелері келесі болды:

«Қолдады»- 104 дауыс. «Қарсы болғандар»-Жоқ «Қалыс қалғандар» -Жоқ.

Либкнехт көшесі- Қамза Жұмабековтың атына қайта атау бойынша көпшілік тыңдау барысында дауыс беру нәтижелері келесі болды:

«Қолдады»- 104 дауыс. «Қарсы болғандар»-Жоқ «Қалыс қалғандар» -Жоқ.

Карл Либкнехт тұйық көшесі – Қамза Жұмабековтың атына қайта атау бойынша көпшілік тыңдау барысында дауыс беру нәтижелері келесі болды:

«Қолдады»- 104 дауыс. «Қарсы болғандар»-Жоқ «Қалыс қалғандар» -Жоқ.

ҚОРЫТЫНДЫ: Қала тұрғындары Жезқазған қаласының кейбір көшелерін қайта атауды бірауыздан қолдады.

Жезқазған қалалық мәслихатының төрағасы
Р.О.Қапарова

Жезқазған қалалық мәслихатының әлеуметтік мәселелері бойынша тұрақты комиссиясының төрағасы
Р.Қ. Өмірбеков

▶ АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

ҚАЗАҚСТАНДА ӘСКЕРИ ҚЫЗМЕТШІЛЕРДЕ ҚАНДАЙ АРТЫҚШЫЛЫҚТАР МЕН ЖЕҢІЛДІКТЕР БАР?

Бүгінде әскерде қызмет етуде жастардың саны артып келеді. Кейбіреулер өз Отанын қорғауға деген жеке ұмтылысын басшылыққа алады, ал басқалары әскери қызметшілер мен қызмет өткергендердің артықшылықтарын басшылыққа алады.

Кредиттік демалыстар

Ең алдымен, мерзімді әскери қызмет өткеруші әрбір қазақстандық «кредиттік демалыстарға» сене алады, олар банктерден және микронесие беруші ұйымдардан ай сайынғы төлемдерді тоқтатуды көздейді. Сонымен қатар, әскери қызметшілерге мерзімді әскери қызмет өткеру мерзімін қамтитын мерзімге және қарыз немесе микрокредит бойынша сыйақы есептелмей, ол аяқталғаннан кейін 60 күнге кейінге қалдыру беріледі.

Егер бұрын несиесі бар әскерге шақырылушылар несиенің барлық егжей-тегжейін көрсете отырып, өтініш беруі керек болса, қазір әскерге шақыру пункттерінде болашақ Отан қорғаушылардан несиелер мен қарыздардың бар-жоғы туралы ақпарат автоматты түрде жиналады. Азаматтарды мерзімді әскери қызметке шақыру туралы бұйрық дереу Мемлекеттік несиелік бюроның және Бірінші несиелік бюроның қызметіне жіберіледі. Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі кредиторларды әскерге шақырылушыға төлемдерді кейінге қалдыруды ұсыну қажеттілігі туралы автоматты түрде хабардар етеді.

Жас жігіт әскери қызметте болғанда, несие берушілердің қарызды өндіріп алуға және адамды сотқа беруге құқығы жоқ.

Жоғары оқу орындарында оқу тегін

Мерзімді әскери қызмет өткергендер университетке емтихансыз және ҰБТ-сыз түсе алады, тіпті оқу грантын да ала алады. Рас, мұндай жеңілдіктерге тек 27 жасқа дейінгі әскерге шақыру жасындағы мерзімді қызметт өткеріп жүрген адамдар ғана ие бола алады. Келісімшарт бойынша әскери қызметшілерде мұндай мүмкіндік жоқ.

Бұл ретте, грантты және тегін оқитуды қызметі барысында үздік шыққан және жоғары жетістіктер көрсеткен адам ала алады. Аттестаттағы бағалар есепке алынбайды. Әскери қызметшілердің барлық жетістіктері Қорғаныс министрлігінің сайтында қолжетімді «Әскерге шақырылушылар 2.0» цифрлық платформасында сақталады.

Жоғары жетістіктері жоқ әскери қызметшілер де жоғары оқу орындарына ҰБТ-сыз және емтихансыз түсе алады, бірақ ақылы негізде оқи алады. Олар бұл құқықты мерзімді әскери қызметтен босағаннан кейін екі жыл ішінде пайдалана алады.

Қорғаныс министрлігі осындай жаңашылдықтың бастамашысы болды, оған 70-тен астам жоғары оқу орындары қосылды. Еуропалық жоғары оқу орындары да қазақстандық әскерге шақырылушыларды қолдау бағдарламаларына қатысады.

Қызмет еткеннен кейін ЖОО-да оқуға түскісі келетін сарбаз үш жоғары оқу орнына құжат тапсыра алады. Конкурстық орындарды жарты жылда бір рет арнайы комиссия бөледі.

Айтпақшы, әскери мекемелерге

түсу кезіндегі артықшылық әскери қызметшілердің балаларында қалады.

Жұмысқа орналастыру

Қызмет аяқталғаннан кейін еліміздің өңірлерінде мерзімді әскери қызмет өткеріп келген жастарға жұмысқа орналасуға көмектеседі. Мысал ретінде Ақмола облысын келтіруге болады, онда облыстық маслихат депутаты Омар Шоназаровтың бастамасымен өткен жылдан бастап жастар-ресурсы орталығы «Елге қызмет - абыройлы міндет» жобасын жүзеге асыруды бастады.

Жоба қолда бар дағдылар мен білімдерді ескере отырып, әскери борышын өтеген жастарды жұмысқа орналастыруға бағытталған. Оның аясында өңірде 6 ұйыммен меморандумдар жасалып, дөңгелек үстелдер, бос орындар жәрмеңкелері өткізілді. Көбінесе Ақмола облысында қызметтік тәжірибесі бар жастар полиция органдарына, келісімшарт қызметіне, Мемлекеттік күзет қызметіне, Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметіне, қылмыстық-атқару жүйесі департаментіне және төтенше жағдайлар департаментіне жұмысқа орналасады.

Әскери қызметшілер үшін жеңілдіктер

Gov.kz сайтында әскери қызметшілерге қандай жеңілдіктер берілетіні және оларды алу үшін не қажет екендігі туралы нұсқаулық бар.

Әскери қызметші үшін бірінші және ең маңызды мәселе – тұрғын үй. Егер әскери қызметшінің (бұл жерде біз мерзімді қызметтегі сарбаздарды, сондай-ақ курсанттарды есепке алмасақ) баспанасы болмаса, онда оған қызметтік пәтер беріледі немесе тұрғын үй төлемдерін аудару жүзеге асырылады, оған ол тұрғын үйді жалға ала алады. Айта кетейік, 2024 жылғы ақпаннан бастап әскерилер үшін тұрғын үй жалдау қызметі онлайн-форматқа көшірілді.

Сонымен қатар, әскери қызметшілер мен олардың отбасы мүшелері, сондай-ақ жасына немесе денсаулығына байланысты әскери қызметтен босатылғандар тегін медициналық қызмет көрсету алады. Егер жақын жерде әскери-медициналық мекемелер болмаса, әскери қызметшілер кепілдендірілген медициналық көмек шеңберінде басқа медициналық мекемелерге жүгінуге құқылы. Ал егер әскери қызметшілердің жарақаттары, контузиялары немесе жарақаттары болса, онда олардың санаторий-курорттық емделуге де құқығы бар.

Әскери қызметшілердің ақшалай үлесі лауазымдық жалақы мен әскери атағы бойынша жалақысын, сондай-ақ қызмет өткерудің ерекше жағдайлары үшін үстемеақылар және заңнамада көзделген басқа да қосымша ақыларды қамтиды. Егер әскери қызметшілерді (тағы да әскерге шақырылмағандар!) қашықтығы 100 шақырымнан асатын жаңа қызмет орнына ауыстырса, онда оларға әскери қызметшінің өзіне екі айлық ақшалай жәрдемақы және отбасының әрбір мүшесіне жарты айлық ақшалай жәрдемақы мөлшерінде көтерме жәрдемақы төленеді.

Сәтбаев қалалық қорғаныс істері жөніндегі бөлімі

ПРОТОКОЛ постоянной комиссии Жезказганского городского маслихата по социальным вопросам

город Жезказган

«19» мая 2025 года

15-00 час

В соответствии «Правил учета мнения населения соответствующей территории при наименовании, переименовании административно-территориальных единиц, составных частей населенных пунктов, а также уточнении и изменении транскрипции их наименований» утвержденных Приказом №211 Министра культуры и спорта Республики Казахстан, постановления акимата города Жезказган №10/18 от 13 марта 2025 года по вопросу переименования улиц города Жезказган, проведены публичные слушания по учету мнения населения соответствующей территории постоянной комиссией городского маслихата

Официальная публикация о проведении публичных слушаний: в

газетах «Жезказганский вестник» 25 апреля 2025 года №28, «Аймақ Ақшамы» 25 апреля 2025 года №14, а также на официальном сайте городского маслихата 18 апреля 2025 года.

Публичные слушания проведены: 19 мая 2025года.

Количество зарегистрированных участников: 104 человек.

Повестка дня

О переименовании некоторых улиц города Жезказган:

- 1) **Проспект Мира – на проспект Бейбітшілік;**
 - 2) **Улицу Либкнехта – на улицу Қамза Жұмабекова;**
 - 3) **Переулок Карла Либкнехта - на улицу Қамза Жұмабекова**
- Слушали:**

1. Руководителя заместителя аки-

ма города Жезказган Әбен Б.Ә. с докладом. Он дал полное разъяснение по переименованию улиц города.

Жители города: Үнгітбай Қадыр, Куприянов Валентин Васильевич, Битенова Нескен в своем выступлении выразили поддержку по переименованию улицы Либкнехта на улицу Қамза Жұмабекова.

Переименование улиц города Жезказган согласно списка жители поддержали единогласно.

Итоги голосования по переименованию **Проспекта Мира – на проспект Бейбітшілік;** «За»104 голосов. Нет_ Воздержался-Нет

Итоги голосования по переименованию **Улицы Либкнехта –на улицу Қамза Жұмабекова** «За»104 голосов. Против-Нет_ Воздержался - Нет

Итоги голосования по переименованию **Переулкa Карла Либкнехта – на улицу Қамза Жұмабекова** «За»104 голосов. Против-Нет_ Воздержался-Нет

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Жителями города единогласно поддержано переименование улиц города Жезказган.

**Председатель
Жезказганского
городского маслихата
Капарова Р.О.**

**Председатель постоянной
комиссии городского
маслихата по
социальным вопросам
Умирбеков Р.К.**

СҰХБАТ

«ӨМІРДІ БАЙЫПТЫ, ПАЙЫМ-ПАРАСАТПЕН СҮРЕ БІЛУ КЕРЕК»

Өмірдің мәні соқыр түсінік-таныммен емес, терең ой-толғаммен өмір сүру, ағынмен жүзе беру емес, мақсатпен әрекет ету, – деп біледі Ғалым Мұқашев, журналист, жазушы, ИҒХА академигі, қатардағы маманнан облыстық маңызы бар қала әкіміне дейінгі жолдан өткен отыз жылдық тәжірибесі бар мемлекеттік қызметші. Ол өзінің бағалы бақытын тағылымды үлгілерге сүйеніп, жоғары өсиеттерді негізге ала отырып жасады.

– Ғалым Мейіржанұлы, сіздің шынайы бақытты адамның өмірлік жетістігінің рецепті қоғамдық мойындауға ие болғанын жақсы білемін – 2024 жылы, Тәуелсіздік күні қарсаңында республикалық конкурста сізді жылдың үздік қоғам қайраткері – «Жылдың үздік қоғам белсендісі» деп таныды. Сол тұрғыда жақсы білуге тиіссіз, патриотизм дегеніміз не?

– Қысқаша айтқанда, әрбір азамат үшін патриотизм – оның өзіндік мақтанышы мен жеке жауапкершілігі. Барлығы бала кезден басталады, біз Отанға деген сүйіспеншілікті бойымызға ана сүтімен сіңірдік. Менің әкем соғысқа бастан аяқ қатысқан. Анам – тыл еңбеккері. Мен құрдастарыммен бірге «Құрыш қалай шынықты», «Нағыз адам туралы аңыз» атты оқып, жаттап өстім. Соғыс және еңбек ардагерлері бізге мектепке келіп, бізбен тең дәрежеде сөйлесетін. Себебі олар ерлік жасаған кезінде біздің жасымызда ғана еді. Олар бізді алдымен октябрат, пионер, содан кейін комсомол, партия қатарына қабылдады. Патриотизм осылай тәрбиеленді.

Мен үшін Отан – ата-бабаларым, әкем мен анам, сегіз әпкем және төрт ағам, балаларым мен немерелерім. Бір сөзбен айтқанда, туған топырақтың тереңінен тамыр тартатын, бүгінде жапырағын кеңге жайған менің үлкен отбасым. Патриотизм суық ескерткіштерге табыну емес, қатып қалған сезім емес. Мұның бәрі сіздің ата-анаңыз, аталарыңыз бен арғы бабаларыңыздың тірлігінде жасаған жақсы істері, жетістіктері, тіпті жеңілістерінің жарқын көрінісі, мәңгілік жанды қозғалысы. Мен олардың рухымен сырласып, күн сайын кеңес сұрап отырамын.

– Сіз кімді нағыз патриот деп атай аласыз?

– Ар-ұждан мен абыройға, сөз бен сертке берік, әлсіздердің қорғаушысы, қамқоршысы, отбасында береке-бірлік орнаған адамды. Мен үшін ата-анам, Мейіржан мен Ұлбике – нағыз патриоттар. Олар терең тәлім-тәрбиемен, адамшылық болмыс-бітіммен, парызға, отбасы мен Отанына адалдықпен ерекшеленді.

– Кез келген сезім сияқты патриотизм де шынайы және жалған болуы мүмкін ғой?

– Келісемін. Шынайы патриотизм өмірді жақсы жаққа өзгертуге деген ұмтылыстан көрінеді. Мынадай тәмсіл бар: махаббат туралы айтпа, махаббат іс-әрекетті қажет етеді. Әдемі идеялар ұлтшылдыққа, агрессияға, фанатизмге айналған кезде патриотизм айқын көрінеді. Ал фанатизм – өзінің ой-пайымдарына сыни тұрғыдан қараудан бас тарту. Бұл мәселе, өкінішке орай, исламдағы барлық кейінгі діни жаңалықтар теріске шығарылып жатқан тұста, дінге де қатысты.

– Фанатизм тақырыбын қозғаннан кейін, әлбетте, сізді әзіл-шыны аралас «Фанат» деп атағанын еске салғым келеді. Бұл қашан, неге пайда болды?

– Маған ата-бабаларымның жерінде туу, өмір сүру және жұмыс істеу бақыты бұйырды. Осындай қалалардың бірі Өскемен – менің ата-бабаларымның отаны, онда менің арғы бабам Басар бауыр туып-өскен. Бұдан кейін Жезқазған, Қаражал, кейіннен – Қарағанды және Астана.

Өмірімдегі барлық жақсылықтар мен игіліктер үшін мен ең алдымен кішкентай Отаным – Қызылжар станциясына қарыздармын: сонда тудым, түп тамырым, адамдық болмысым сол жерде қалыптасты, тыныс-тіршілігімнің бір бөлігі сынды жайсаң жандар сол жерде тұрады. Бақытты балалық шағымның көзайымы – мұғалімдеріме, көршілеріме және достарыма мың мәрте тағзым етемін.

Мен Жезқазған қаласындағы құрылыс техникумын бітірдім, бокспен айналыстым, нәтижесінде КСРО спорт шеберлігіне кандидат болдым. Сол ортада мені барлық жағынан алдыңғы қатарда болуға ұмтылғаным үшін, табандылық пен мақсаткерлігім үшін «фанат» деп атап кетті. Ал Жәйремде, Қаражалда мемлекеттік, партиялық және қоғамдық өмірде алғашқы жұмыс дағдыларын үйрендім, өз жолымды таптым. 2008-2010 жылдары, бүкіл ел үшін дағдарысты кезеңде Қаражал қаласын басқардым. Жалпы, мен Жәйрем-Атасу өңірінде 25 жылдан астам тұрып, жұмыс істедім. Қарағанды менің жүрегімде ерекше орын алады. Мұнда 20 жылдан астам өмір сүрдім, қызмет еттім, ең жақсы жылдарым осында өтті, болмыс-бітімім шыңдалды. Мен әрқашан өмірлік маңызды оқиғалардың ортасында болдым, бейнелеп айтқанда «қолымды әрдайым пульсте ұстадым».

Қарағанды облысы, Жаңаарқа ауданының Қараағаш ауылы – мен үшін ерекше ыстық кіші Отан, қасиетті мекен. Ата-бабаларым, ата-анам осында мәңгі жай тапқан.

2020 жылы зейнеткерлік демалысқа шыққан соң анаммен бірге Астанаға көшіп келдім. Бос уақыт пайда болды, оны мен ру тарихындағы олқылықтардың орнын толтыруға, әкемнің аманатын орындауға арнауды жөн көрдім. Қазірде

мен «Шежіре түзу. Бұтақтарды тамыр қоректендіреді» атты кітапты аяқтау үстіндемін. Бұған анам, балаларым және бірге жасасып келе жатқан өмірлік серігім, ұлан істерге шабыттандырушы, жарылқаушым, жан жарым Бота үлкен көмек көрсетті.

– Онда жазушы ретінде сұрағым келеді: сіз үшін кітаптың маңызы қандай және сүйікті әдебиетшіңіз кім?

– Кітап, ең алдымен – ақпарат пен рухани тәрбиенің маңызды көзі. Мен үшін сүйікті ақын әрі жазушы – ұлы Абай.

Өз басым өмір бойы күнделік жүргізіп келемін, Монтень, сондай-ақ Абайдың қара сөздері рухында, эссе түрінде ой-пайымдарымды жазып отырамын. Осылайша «Қасиетті қағидалар туралы ой-толғамдар» кітабы дүниеге келді. Мен жастарға Николай Островскийдің Павел Корчагин туралы «Құрыш қалай шынықты» романын оқуды ұсынудан жалыққан емеспін. Міне, сонда бәрі бар: идеология да, күш-қайрат та, талап-тілек те! Островский 32 жасында қайтыс болды, көптеген жылдар бойы төсек тартып жатты. Толығымен дерлік сал, жартылай соқыр болып жатып, бұл кітапты трафареттің көмегімен жазды. Жастар, Сіз бұл туралы терең ойла-нып көріңіз! Мұнда батылдық, өмірге құштарлық, ауыр сырақ, сөздің күшіне сену, идеяға сену – бәрі-бәрі шебер тоғысқан. Таңқаларлық жағдай!

Қазір біздің елде идеология жоқ деген сөз бар. Бірақ менің ойымша, қазақ идеологиясы патриотизмге негізделген – кез келген қазақ үшін Отан бірінші кезекте маңызды. Ол үлкендерге құрмет көрсетуден, ата-аналарға «сіз» деп жүгінуден басталады. Бізге қазір заң мен тәртіп идеологиясы қажет, ал бар нәрсеге бей-жай қарамай, алаң болу біздің ұлттық идеямызға айналуы керек. Балаларлы, Абай айтқандай: «Адам бол!» ұранымен тәрбиелеу керек. Ол негізінен біздің ұлттық идеологиямыз және ұлттық брендіміз.

Қазақстандықтарға көбірек кітап оқып, ата-бабаларымыздың даналығына жүгіну керек. Абайдың Қара сөздері барлық уақытта өзекті, оның әрбір қоштасуы қазіргі сын-тегеуріндер мен қауіп-қатерлерге толы әлемде бағдар табуға көмектеседі. Абайды қайта оқыған сайын жаңа бір нәрсе табасың, белгілі нәрсенің өзін басқаша зерделейсің.

– Ғалым Мейіржанұлы, көп жылын мемлекеттік қызметке арнаған адам ретінде, сіздің ойыңызша, мемлекеттік қызметші қандай болуы керек?

– Мемлекеттік қызметшілер үшін патриотизм – міндетті шарт, өмір сүру нормасы, қозғаушы фактор, өйткені олар адамдармен жұмыс істейді. Азаматтардың көңіл-күйі, демек олардың әлеуметтік әл-ауқаты олардың жұмысына байланысты. Үлкен есеппен алғанда, бүкіл елдің импульсі. Адам шенеу-

ніктің жұмысына назар аударуы керек. Қызметшінің негізгі қасиеттері теориялық және практикалық, заманауи менеджмент, адал объективті талдама, сынды төзімділікпен қабылдау пәнін терең білу болуы керек. Халық басқарушылардан ең алдымен әдептілік пен әділеттілікті күтеді. Бұл ең бастысы және біріншісі қазіргі уақытта бәрінен де әлдеқайда көп. Мемлекет басшысы «Әділетті Қазақстан: заң және тәртіп, экономикалық өсу, қоғамдық оптимизм» атты Қазақстан халқына Жолдауында елдің кадрлық әлеуетін арттырудың маңыздылығын атап өтті.

Шынында да, мемлекеттік басқаруды жаңғырту процесі көбінесе кадрларға байланысты. Азаматтар тыңдай және ести алатын, адамдарға көмектесуге ұмтылатын және соған қабілетті мемлекеттік қызметшілерді көргісі келеді. «Ыңғайсыз» сұрақтардан қорықпау, оларға барынша білім-білікпен жауап беру, қателіктерді адал мойындай білу керек. Корпуста мұндай мемлекеттік қызметшілер көп пе? Ия, кадрлар бәрін шешеді. Қазір мемлекеттік қызметке «кіру» қарапайым – артық кедергілер мен кедергілер жоқ. Неліктен құқық қорғау органдары үшін жас кадрларды бастапқы кәсіби даярлауға іріктеу тәжірибесін кеңейтпеске? Онда 2020 жылғы бастапқы кәсіптік даярлыққа іріктеу қағидаларында ҚР Бас прокуратурасы жанындағы Құқық қорғау органдары академиясында міндетті түрде оқудан өту көзделген. Барлық мемлекеттік қызметшілер үшін – ҚР Президенті жанындағы Мемлекеттік басқару академиясында оқуды міндетті ету керек. Бұл жастарға қызметтік қызметті ойдағыдай бастау үшін қажетті кәсіби дағдыларды дамыту мақсатында алғашқы кәсіптік даярлықтан өтуге мүмкіндік береді. Бұл ретте тәрбие жұмысына, «Адал азамат» қағидалары мен идеалдарын ілгерілетуге және кәсіби және жеке қасиеттерді қалыптастыруға, рухани құндылықтарды нығайтуға ерекше назар аудару қажет.

Мемлекеттік әкімшілік лауазымға орналасуға конкурстан өткен жас кадрларды даярлау процесіне қатысты да ойлар бар. Мен бірнеше кезеңдерді көремін: мемлекеттік органда әңгімелесу, ӘДК-да медициналық және психофизиологиялық куәландырудан өту, полиграфологиялық зерттеу, Академияда емтихан тапсыру және онда бір ай оқу. Содан кейін ғана оқу кезеңін Мемлекеттік қызмет өтіліне есептей отырып, лауазымға тағайындау керек.

– Өмірде қандай қағидаларды берік ұстанасыз?

– Әдептілік, кәсібилік және патриотизм.

– Әңгімеңізге рахмет! Өмірді жақсы бағытқа қарай өзгертуге деген талпынысыңыз отбасыңыз, оқырмандар тарапынан түсіністік тауып, оңынан оңғарыла беруін тілеймін.

Сұхбаттасқан: Ай НҰР.

ПРИГЛАШЕНИЕ НА ДИАЛОГ

По мысли Главы государства масс-медиа должны стать более независимыми, равнодушными и конкурентоспособными. Что мешает этому? Кто виноват и что делать?

Сейчас у каждой газеты есть сайт, и любой его посетитель может высказать свое мнение. Читатели обсуждают, спорят, доходит до словесной перепалки. Авторы же заметок, как правило, в спор не вступают, ограничиваясь нейтральными замечаниями. Получается, они сами по себе. Не упрекаю журналистов, ведь они отвечают за каждое свое слово, по совести и по закону. Дискутеры же ни в чем себя не ограничивают и на взгляд со стороны выглядят гораздо более свободными. Или безответственными?

Конечно, законодательные меры меняют ситуацию, с безответственных спрашивают все строже. Но чтобы активисты обсуждения в полной мере поняли, каким моральным «тротильным эквивалентом» обладает слово, пусть примерят на себя лямку репортера. А вот этого как раз и нет. Журналисты и аудитория сами по себе, получается, по разные стороны баррикад.

Обращусь к своему опыту нештатного корреспондента ведомственной многотиражной и областной газет, редактора многотиражной газеты «Огни Жайрема», члена Союза журналистов Казахстана.

Моя первая статья была напечатана 8 марта 1975 года в областной газете «Джезказганская правда», когда мне было 17 лет, и она была посвящена моей первой учительнице Нине Петровне Бушмановой. Тогда я учился в Джезказганском строительном техникуме. Написанную от руки свою заметку я посылал наудачу. И вдруг приносят телеграмму, что завтра в таком-то номере будет напечатана моя статья! А еще пришло извещение о денежном переводе-гонораре... В то время так было. И вот этого сейчас очень не хватает.

Когда служил в рядах Советской Армии, я писал статьи в армейскую республиканскую газету «Боевое знамя». Далее, в конце 80-х годов пришлось быть редактором многотиражной газеты «Огни Жайрема».

С тех пор прошли годы. Я по мере душевной потребности продолжаю писать. Мои статьи публиковались в республиканских газетах «Ана тілі», «Казахстанская правда»,

«Егемен Қазақстан», «Литер», «Боевое знамя», «Вечерняя Астана», областных газетах «Джезказганская правда», «Жезказганская правда», «Жезказган туы», «Центральный Казахстан», «Индустриальная Караганда», «Орталық Қазақстан», городских газетах «Сарыарқа», «Аймақ ақшамы», «Қазыналы өңір», многотиражной ведомственной газете «Огни Жайрема». Всего было опубликовано свыше 200 статей и эссе.

Мои статьи – это моя боль, мои переживания и оценка происходящего. Уверен, они созвучны с отношением и оценкой многих моих соотечественников.

Нештатных авторов нужно выращивать, пестовать, с ними много хлопот. Конечно, мои коллеги, штатные сотрудники печатных и электронных СМИ, поставлены в жесткие временные рамки. Но в погоне за тем, кто первым выдаст новость, порой забывается миссия прессы как коллективного организатора и коллективного пропагандиста.

Мне жаль, что исчезли и исчезают такие мощные и действенные жанры, как фельетон, очерк, что новостийщики сменяют аналитиков и обозревателей. Идет не воспитание, а потакание читателю, зрителю, слушателю. Отдельные газеты теряют тираж, финансирование, а главное – авторитет.

Подчас забывается, что важнее новости – тема. Не боясь снова и снова бить в одну болевую точку, журналист окупит свое упорство официальным ответом высокого ведомства, реальным решением конкретной проблемы. Как я горжусь такими ответами на критику в своих статьях и на свои обращения в конкретные ведомства!

И здесь очень важна роль пресс-служб ведомств всех уровней, а там часто работают люди, не написавшие ни одной строчки. На первое место выходит, как всегда, качество кадров. В пресс-службах долж-

ны работать журналисты с опытом и именем, с пониманием всей тяжести репортерской лямки. Со смелостью поспорить со своим руководителем, доказать, что лучше не завуалировать факты, а откровенно признать недостатки и рассказать, что делается для их устранения, честно поделиться, даже спросить совета. Не трансляция, а коллективная дискуссия, не противостояние, а плодотворное сотрудничество должны стать принципом взаимодействия пресс-служб и журналистов. Журналисты СМИ и интернета как никто другой обязаны иметь твердые нравственные устои, ведь мы имеем дело и оказываем влияние на судьбы живых людей.

Критику в СМИ в любом государственном органе должны воспринимать не как повод «закрутить гайки», а как возможность для дискуссии, открытого и честного обсуждения. Для обратной связи с гражданским обществом. Хочется, чтобы наши чиновники не варились в собственном соку, а видели, что беспокоит население, что сейчас у всех на слуху. Это и есть главная задача масс-медиа – донести чаяния народа до властей.

В моем понимании идеологическая работа – это уважительное отношение к истории, к лидерам нашего прошлого, справедливость и патриотизм. В целом по материалам газет, радио и телевидения можно судить о высоком уровне и большом потенциале отечественной журналистики. Но, как говорят, нет предела совершенству. Может быть, стоит взять на вооружение прежнюю практику мониторинга СМИ, в особенности местных, многотиражных газет на предмет их качества и содержания, со свободным обсуждением назревших проблем с главными редакторами, при этом не вмешиваясь в их деятельность. Ни в коем случае не призываю вернуться к цензуре. Просто, когда я работал

редактором многотиражной газеты, такой мониторинг очень помогал, дисциплинировал, увеличивал ответственность за позицию издания. Миссия журналиста – высказывать правду, помогать обделенным, бороться за справедливость. Делать всё возможное, чтобы обеспечить достоверность информации в эфире или в периодике. Только изложение разных мнений, их конструктивный анализ способствуют формированию взвешенных решений.

Сейчас государство обращает большое внимание СМИ и почему бы не благоприятствовать книжным магазинам, премиям, СМИ, блогерам, писателям, журналистам – если их деятельность и их ценности государство находит нужными обществу.

Как сказал наш Президент в своём недавнем Послании, обозначая одной из 10 инициатив повышение конкурентоспособности СМИ: «представляя собой один из каналов коммуникации между властью и народом, СМИ могут и должны поднимать насущные проблемы. Но делать это нужно с большой гражданской ответственностью, работать не по заказам извне и не за большие гонорары. Журналисты должны искренне переживать за народ. В этом и состоит понятие «четвертая власть». Строго говоря, четвертая власть – это общественное мнение, а СМИ – его рупор. Пусть этот рупор будет честным, откровенным, громким. Чтобы к нему прислушивались, он не должен выполнять заказ, а действовать только по велению сердца и совести.

Это только малая часть того, чем я хотел поделиться.

Галым МУКАШЕВ,
общественный деятель,
академик МАИИ,
член Союза журналистов
Казахстана
г.Астана

РУХАНИ КЕЛІСІМ – ҚАЗАҚСТАН ҚОҒАМЫ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫНЫҢ ІРГЕТАСЫ

Қазақстан – көпұлтты және көпконфессиялы мемлекет. Ел халқының этникалық, діни және мәдени әртүрлілігі – бір жағынан байлық болса, екінші жағынан қоғамда үйлесім мен тұрақтылықты сақтау үшін үлкен жауапкершілік жүктейді. Осы тұрғыдан алғанда, рухани келісім – еліміздегі қоғамдық тұрақтылық пен бірліктің басты тірегі болып табылады.

Рухани келісім – әртүрлі ұлттар мен дін өкілдерінің өзара түсіністікте, сыйластық пен татулықта өмір сүруі. Бұл ұғым дінаралық, этносаралық, әлеуметтік және мәдени келісімді қамтиды.

Қазақстан – бүкіл әлемге рухани келісім мен ұлтаралық татулықтың жарқын үлгісін көрсетіп отырған мемлекет. Бұл бағытта елімізде көптеген нақты қадамдар жасалды. 1992 жылдан бастап 18 қазан – Рухани келісім күні ретінде атап өтіледі. Бұл – ел тарихындағы маңызды күндердің бірі, себебі дәл осы күні Қазақстанда әртүрлі діндер мен ұлттардың өкілдері алғашқы рет бір үстел басында бас қосып, бейбітшілік пен келісімді сақтау жөнінде ортақ мәмілеге келді. Сондай-ақ, Қазақстанда Дін істері жөніндегі агенттік, Қазақстан халқы Ассамблеясы, Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшыларының съезі сияқты институттар мен бастамалар рухани келісімді нығайтуға қызмет етеді. Қо-

ғам тұрақтылығы мен рухани келісімнің өзара байланысы. Қоғамдағы тұрақтылық тек экономикалық немесе саяси даму арқылы ғана емес, рухани-мәдени үйлесім арқылы да қамтамасыз етіледі. Егер халық арасында діни төзімділік, ұлтаралық түсіністік пен өзара құрмет орнықса, онда ел ішінде алауыздық пен қақтығысқа жол берілмейді. Бұл – мемлекет пен азаматтардың дамуына қажетті тыныш орта қалыптастырады.

Рухани келісім – тек өткеннің тәжірибесі ғана емес, ол болашақ ұрпақтың бейбіт өмірінің кепілі. Қазақстанның тұрақты дамуы мен өркендеуі рухани келісімді сақтау мен нығайтудан басталады. Сондықтан әр азамат бұл құндылықты бағалап, қоғамда бейбітшілік пен татулықты сақтау жолында өз үлесін қосуы тиіс.

Н.АЗБЕРГАНОВ,
Республикалық
ақпараттық түсіндіру
тобының мүшесі.

СЕНІМ ТЕЛЕФОНЫ

Сәтбаев қалалық мәслихатының аппараты» мемлекеттік мекемесінде 3-45-23 сенім телефоны жұмыс істейді. Осы телефон арқылы қала тұрғындары аталған мекеме қызметкерлерінің мемлекеттік қызметшілердің ар-намыс кодексінің, мемлекеттік қызмет және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы заң нормаларын бұзғандығы туралы фактілерді хабарлауларына болады.

Жұмыс уақыты 9:00 – 18:30-ға дейін.

Email: maslihat. satpaev maslihat@mail.ru

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

ГУ «Аппарат Сатпаевского городского маслихата» сообщает, что в аппарате маслихата работает телефон доверия 3-45-23 с режимом работы с 9:00 до 18:30 часов, по которому жители города могут сообщить о фактах нарушения сотрудниками данного учреждения норм Кодекса чести государственных служащих, законодательства о государственной службе и борьбе с коррупцией.

Email: maslihat. satpaev maslihat@mail.ru

ӨРІМТАЛЫ ӨЛЕҢНІҢ

Балым Әбдіғазы Ұлытау ауданы, Қоскөл ауылындағы орта мектептің 10-сынып оқушысы. Табиғи талант иесі жас болса да өзінің ой қарымы арқасында өлең өлкесіндегі өз орнын тауып келеді. Ол М.Мыңқаев атындағы оқушы ақындар арасындағы мүшәйрада бірінші орын иеленсе, Абай, Илияс Жансүгіров оқуларының республикалық деңгейіне қатысып, жүлделі орындардан көрінді. Ұлытау облыстық оқушылар айтысында бақ сынаған Балым қазір Мәшһүр Жүсіп оқуларының республикалық кезеңіне жолдама алды.

Біз Балымға сәттілік тілейміз!

«Өлең өлкесіндегі талпыныстарың толағай табыстарға жетелесін» дейміз!

Балым ӘБДІҒАЗЫ

ҚҰТ МЕКЕНІМ САРЫСУЫМ!

«Жыланды» деп аталған ежелінде,
Ғажап аңыз бар екен ел жүрегінде.
Жыландардың ордасы мекендеген,
Бұл қыраттың басының өзегінде.

Қыл қобызын бір тастамай қолынан,
Ордалы жылан шыққан екен жолынан.
Беркінбай ата, Балталы елінің рухтысы,
Бата берсе бәрі де болған оңынан.

Аталды одан «Сарысу» елдімекен,
Бастау алған Нұраның өзені екен.
Мекендеген тарихы мол жерінде
Ашық-жарқын халқының көңілі кең!

Жылдар бойы шипа болған еліне,
Атын салып, сырттан келген еміне.
Құрдым болды тұзды біздің өлкеміз
Зымыраны құлаған соң жеріне.

Тарихына таңғалдым да, таңдандым,
Болашаққа сенімменен қамдандым.
Сарысудай киесі мол мекеннің,
Ақын болып қалу мәңгі арманым.

Дәстүрлі Абай оқуында жылдағы,
Жүлдегер боп Жанель қызың оралды.
Сол шаттыққа жиылдық біз осында,
Ең керемет сәт емес пе бұлдағы.

Жүздестірді Сарысу халқыменен,
Қарсы алды құшақ жая салтыменен.
Абай ата туғанына 180 жыл,
Қоскөлден жыр әкелдім қарқынменен!

ҰЛТЫМЫЗДЫҢ ҰЛЫ АҚЫНЫ

Қазақ елі рухының қазынасы,
Олқылықты көп көріп болған назы.
Жақсыны да ұмытқан халықына,
Емі болар қара сөз бен қара сазы.

Фибратқа толы отты өлеңдері,
Ұлтының ең асылы, кемеңгері.
Арнаған шығармасын жастарына,
Тыңда деп қыз бала мен елдің ері.

Мақтаншақтық болмады сүйікті ісі,
Ешкімді өрге апармас білек күші.
Қаламы қолынан еш түспеген ед,
Кейінгіге рух берген ұлы кісі.

Сыйлады халқы үшін үлкен жарық,
Ал надандар жарықты қылмад қарық.

Құлақ аспай ілімінің сәулесіне,
Енді міне ақылына бәрі зарық.

Айтылды өлеңінде елдің қыры,
Жауабы ашылғандай бұның сыры.
Ұлықтайық Абайдай нар тұлғаны,
Көп оқысаң жөн сілтер оның жыры.

ІЛИЯС АҚЫНҒА АРНАУ

Қазақ үшін туылған жұлдыз, айың,
Тұмарымыз елімізге болған дайын.
Нар тұлғалы, тұғырлы білімді жан,
Қазіргілер біле ме екен оның жайын?!

Ағып түскен жұлдыздай ерте кеттің,
Есіндесің мәңгілік мына көптің.
Ұлтым, жұртым, жерім деп тайсалмадың,
Қайрадың, сана оятып, терді төктің.

Қазағына асыл мұра ақындығы,
Ұлтын сүйген ердің бұл жақындығы.
Өзіңді оқып, түпкі ойыңа бойлағандар,
Түсінеді мақсатын, елдің қамы.

Ілияс ата қалдырды мәңгі мұра,
Талай арқау боласың сен жырыма.
Ұрпағыңа аспаннан міне қара,
Қаламым бар менің де бір қолымда.

ЕЛІМ ДЕП СОҒАР ЖҮРЕГІМ...

Елім деп соғар жүрегім, туған жер сені уайымдап,
Минут сайын ойлаймын, Отаным жайлы пайымдап.
Шын жүректен шыққан сөз, қадірін елдің айшықтар,
Өлеңмен жазып көрейін, жеткенше шамам ой толғап.

Өуеспіз бүгін байқаймын, жат елдің мінез-құлқына.
Осыны айтар үлкен жоқ, жастар жүр жетпей паркына.
Айналам толған алаяқ, айлакер басым бұл қоғам,
Еліктеп Батысқа шатасып, қарамай өзінің салтына.

Ел болам десең тағы да, адаспа баба жолынан.
Дін Ислам діңгегім, Алланың сөзінен соны ұғам.
Отан деп соққан жүрегім, тілеймін дамып, өркенде,
Мен де бір ұлтжанды ұланың, елім деген оған.

Болашағым алда іс қылар, білімге сенген жас ұрпақ.
Ел үшін бәріне дайынмын, көрмеспін өсте тосырқап.
Қиындық өтер, қыл сабыр, бақ тұрар бірлік болса елде,
Ал еңбек жеткізер мұратқа, елес боп қалар бұл сынақ.

ТҮСІМЕ МӘШҲҮР БАБАМ ЖИІ ЕНЕДІ

Мен жазып тауыса алмаспын қасиетін.
Бір сәт біз еске алсақ өсиетін.
Түсіме Мәшһүр бабам жиі енеді,
Сыйынар пірім өзің бас иетін.

Дөп келуде бүгінде болжамдары.
Бабам жазған оқыдым қол жазбаны.
Көріпкел, аруақты қайран бабам,
Айтқанынан ешқашан жаңылмады.

Мәшекең жазған қандай Шежіресі,
Мықты болды сонымен ел іргесі.
Қазақтың дастан-жырын тірілтіп ед,
Айтысты да жеткізген осы кісі.

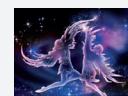
Жырларын жатқа оқыған халық мақтап.
Жаныма серік еттім нақылын жаттап.
Ұлтының Кемеңгері деп айтамын,
Тарихты кеттің ұрпаққа аманаттап.

ОВЕН. Сейчас ваша энергия на подъеме, но возможны неожиданные вспышки раздражительности. Не стоит бороться с ветряными мельницами — выберите одну цель и направьте туда весь потенциал. В личной жизни лучше не давить на партнера: дайте ему свободу — и получите доверие взамен.

ТЕЛЕЦ. Вам захочется уюта и стабильности, но события заставят выйти из зоны комфорта. Начальство может поставить перед выбором: безопасность или развитие. Не бойтесь перемен — даже если они кажутся пугающими. Во второй половине недели уделите внимание дому и семье: вас ждет теплый разговор, который многое прояснит.

БЛИЗНЕЦЫ. Неделя начнется с желания все изменить: внешность, окружение, работу. Но спешка приведет к хаосу. Дайте себе время подумать. Отличный период для общения — ваши слова могут вдохновить других. В любви возможен флирт или неожиданный интерес со стороны давнего знакомого.

РАК. Вас может накрыть волна сомнений, особенно в финансовых вопросах. Не спешите вкладывать деньги — сначала проанализируйте риски. Отношения с родителями или пожилыми родственниками выйдут на первый план. В работе ценится ваша честность — не бойтесь отстаивать свои принципы. Конец недели принесет облегчение после эмоционального напряжения.

ЛЕВ. Вы готовы блеснуть, и неделя предоставляет такую возможность. На вас обратят внимание те, от кого многое зависит — используйте этот шанс. Однако гордыня может сыграть злую шутку, особенно в личных отношениях. Попробуйте быть более мягким и гибким. Спонтанная встреча ближе к выходным откроет перед вами новую дорогу.

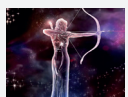
ДЕВА. Сейчас вы склонны к самокритике и внутреннему анализу, но не перегибайте палку. Коллеги могут нуждаться в вашей поддержке — даже пара теплых слов изменит атмосферу в коллективе. Будьте аккуратны с документами и юридическими вопросами. На выходных полезно провести время в одиночестве, чтобы перезагрузиться.

ВЕСЫ. Вам предстоит сделать важный выбор между старым и новым. Ностальгия может сбивать с толку, но будущее предлагает гораздо больше, чем вы думаете. Следите за знаками — они будут буквально на каждом шагу. В любви вероятны откровенные разговоры, которые освободят от былых сомнений.

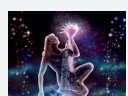
СКОРПИОН. Вас могут втянуть в чужие конфликты, особенно на работе. Лучше сохранять нейтралитет и действовать через стратегию, а не эмоции. В личной жизни возможна вспышка страсти или возрождение старых чувств. Ваш магнетизм на высоте, но помните об ответственности за свои поступки. Подходящее время для завершения старых дел.

СТРЕЛЕЦ. Эта неделя идеально подходит для саморазвития и расширения горизонтов. Возможна поездка, учебный семинар или важное знакомство с человеком из другой страны. В работе старайтесь не переоценивать свои силы — распределяйте задачи равномерно. В личной жизни ищите компромисс: партнер ждет от вас внимания, а не только планов на будущее.

КОЗЕРОГ. Неделя потребует жесткой дисциплины — без нее вы не справитесь с навалившимися задачами. Возможны проблемы с техникой или транспортом: заранее проверьте все, что может выйти из строя. Зато в любви ситуация стабилизируется: вы почувствуете поддержку и понимание.

ВОДОЛЕЙ. Окружающие будут ждать от вас инициативы, и вам придется выйти из роли наблюдателя. Хорошее время для реализации идей, особенно творческих. Возможен разговор, который изменит ваши взгляды на важный вопрос. В отношениях проявите нежность — партнеру это сейчас особенно нужно.

РЫБЫ. Ваше настроение может быть переменчивым, как весеннее небо, но вдохновение рядом. Творческие идеи, которые вы давно вынашивали, готовы воплотиться. Слушайте sny и внутренние ощущения — они подскажут верное направление. В рабочем процессе возможна перезагрузка: не бойтесь пересматривать старые подходы.

АДАМ ҚҰҚЫҒЫ

АЗАМАТТАРМЕН ДИАЛОГ: АШЫҚТЫҚ ЖӘНЕ ЖЕДЕЛ КӨМЕК

Адам құқықтары жөніндегі уәкілдің өкілдігінің маңызды міндеттерінің бірі – қиын жағдайға тап болған азаматтармен тікелей байланыс орнату болып табылады. Мұндай диалог азаматтардың шағымдарына жедел жауап беруге және құқық бұзушылықтарды жою мақсатында тиісті мемлекеттік органдарға өтініш жіберуге мүмкіндік туғызады.

Өкілдік азаматтармен тұрақты кездесулер мен қабылдау сеанстарын ұйымдастырады, ол жерде халық өздерінің шағымдарын, сұрақтарын және ұсыныстарын айтады. Бұл жұмыс форматы құқық бұзушылықтардың жедел анықталуына, мысалы, бостандықтары шектеулі тұлғалардың ұстау шарттарындағы мәселелерге, медициналық көмекке қолжеткізудің қиындықтарына немесе заңгерлік көмекке қажеттілікке байланысты жағдайларды реттеуге септігін тигізеді.

Қабылдау кезінде мамандар азаматтарға консультациялық көмек көрсетеді, олардың құқықтары туралы түсінік береді және қажет болған жағдайда арызды тиісті органдарға бағыттайды. Бұл тәжірибе мемлекеттік органдар, қоғамдық ұйымдар мен азаматтар арасында бірлескен әрекеттерді дамытуға, құқық бұзушылықтардың алдын алуға ықпал етеді.

Өкілдіктің азаматтарға ашықтығы мен қолжетімділігі құқық бұзушылықтарды жоюға ғана емес, сондай-ақ халық пен мемлекеттік органдар арасындағы өзара сенімді нығайтуға ықпал етеді.

Аманжол КАРИМОВ,
ҚР Адам құқықтары жөніндегі уәкілдің Ұлытау облысы бойынша өкілі

ЗАҢ НЕ ДЕЙДІ?

МҰРАГЕРЛІК ТУРАЛЫ ІСТЕР БОЙЫНША ДАУЛАР

Қазақстан Республикасы Конституциясының 26-бабында мүлікке, оның ішінде мұрагерлік құқығына заңмен кепілдік берілетіні бекітілген.

Мұрагерлік құқық азаматтық құқықпен тығыз байланысты және оның құрамдас бөлігі болып табылады, өйткені мұрагерлік объектісі меншік құқығы болып табылады, сондықтан оларды қолдану Қазақстан Республикасының заңнамасымен егжей-тегжейлі айқындалуы тиіс.

Мұрагерлік құқық ең тұрақты құқықтық институт болып саналады. Дегенмен, мұрагерлік қатынастарды заңнаманың оңтайлы реттелген саласы деп санауға болмайды, өйткені онда жеткілікті шешілмеген даулы ережелер болады. Оған дәлел, мұра мәселелерімен және мұрагерлік даулармен байланысты қаралған азаматтық істердің саны жылдан жылға артуы. Мұндай өсудің себептері, ең алдымен: 1) азаматтардың азаматтық-құқықтық салада мұрагерлік жөнінде хабардар болмауы; 2) мұраны рәсімдеу үшін нотариусқа ұсынылатын құжаттардың толық болмауы; 3) құқық белгілейтін құжаттардағы әртүрлі мәселелер, бұл нотариустың куәлік беруден бас тартуына әкеп соғады.

Азаматтық әдепті жүзеге асырудың құқықтық кепілі оларды сот арқылы қорғау болып табылады, өз кезегінде сот ісін жүргізу сапасын арттыруға азаматтық істердің жекелеген санаттарын қарау мен шешудің іс жүргізу ерекшеліктерін білу ықпал етеді.

Оның бірі мұрагерлік мүліктегі үлестерді анықтауға байланысты даулар. Бұл санаттағы азаматтық істерді қараудың процестік тәртібін, іс бойынша даярлықты жүргізуді, дәлелдеуді және басқа да процестік кезеңдерді Қазақстан Республикасының азаматтық процестік кодексі айқындайды.

Мұрагерлік мүліктегі үлестерді анықтауға байланысты істерді, соттар тараптардың қатысумен талап қою іс жүргізу тәртібімен қарайды. Мұрагерлік құқықтық қатынастардың субъектілері мұрагерлер болып табылатыдықтан, талап қоюшы тарапында мұрагерлер қатысады.

Мұраны қабылдаған мұрагерлер талап қоюшылар болып табылады. Мұраны қабылдаған мұрагерлерден басқа, мұраны қабылдау мерзімін өткізіп алған, мұраны қабылдау мерзімін қалпына келтіру және мұрагерлік мүліктегі үлесті анықтап, оны бөлу туралы талаптармен сотқа бір мезгілде жүгінген мұрагерлер де талап қоюшы болуы мүмкін.

«Соттардың мұрагерлік туралы заңнаманы қолдануының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2009 жылғы 29 маусымдағы N5 Нормативтік қаулысының 12 тармағына сәйкес, мұраны қабылдау үшін мерзімді қалпына келтіру және мұрагерді мұраны қабылдаған деп тану туралы арыз мұрагерлік мүліктің немесе оның негізгі бөлігінің орналасқан орны бойынша сотта талап қою бойынша іс жүргізу тәртібімен мұраны қабылдаған басқа мұрагерлердің қатысуымен қаралады. Осындай мұрагерлер болмаған жағдайда, мұраның ашылған орны бойынша коммуналдық меншікті басқаруға өкілетті орган іске қатысуға тартылады, себебі иесіз қалған мүлікті алу үшін мұраны қабылдау талап етілмейді» делінген.

Д.УТИКЕЕВА,
Жезқазған қалалық сотының судьясы.

МӘДЕНИЕТ

ОҚЫРМАНДАРҒА – ҚҰРМЕТ

Халықтың кітап оқуға деген ынтасын арттыру мақсатында қала әкімдігінің қолдауымен, Б.Бұлқышев атындағы орталықтандырылған кітапхананың ұйымдастыруымен «Оқуға құштар жүрек» үздік оқырмандарды марапаттау рәсімі болып өтті.

Қаламызда алғаш рет кітап оқырмандарына арнайы сыйақылар табысталды. Жүлдегерлер арасында Евграфова Юлия Викторовна «Литературный гурман» («Әдеби гурман»), ерлі-зайыпты Покатилов Николай Тимофеевич мен Щукина Светлана Георгиевна «Отбасыммен оқимын» («Читающая семья»), Молдабергенова Мауия Шабатқызы «Қазақ әдебиетінің үздік оқырманы», Тимофеева Татьяна Ивановна «Бір автордың таңдауы» («Верность одному автору»), Фадеева Лилия Самуловна «Жан-жақты оқырман» («Самый многогранный читатель»), Абдикасов Болат Абдыкасылы «Шетел әдебиетінің үздік оқырманы», Марчук Ольга Николаевна «Үздік шытырман оқиғаны сүйетін оқырман» («Лучший читатель приключенческого жанра»), Мұнсызбаев Аппас Рамазанович «Тарихи жанрдың білгірі», Такеев Ермек «Оқу залының кітап сүйері», Хамзина Айнура Қорғанбекқызы «Психологияны сүйетін оқырман» аталымы бойынша марапатталды.

(Өз тілшімізден)

БІЛІМ

ПЕДАГОГТЕРДІҢ ОБЛЫСТЫҚ СЕМИНАРЫ

Сәтбаев қаласындағы Абай атындағы №4 мектеп-лицейі педагогикалық қауымдастықтың назарын аударған тағылымы терең облыстық семинардың алаңына айналды. «Педагогтің кәсіби құзыреттілігі – сапалы білім берудің негізі» атты мазмұнды басқосуды Ұлытау облысы білім басқармасы, облыстық әдістемелік орталық, Сәтбаев қаласының білім бөлімінің ұйымдастыруымен және «Ustaz Ulytau» педагогикалық трансформация орталығының қолдауымен өткізілді.

Семинардың басты мақсаты – жаңартылған білім беру кеңістігінде педагогтердің кәсіби біліктілігін жетілдіру, әдістемелік қолдау көрсету, заманауи тәжірибемен бөлісу арқылы өзара кәсіби ынтымақтастықты дамыту болатын.

Ауқымды шараға Сәтбаев пен Жезқазған қалаларынан, Ұлытау, Жезді, Жаңаарқа аудандарынан және Қаражал қаласынан келген мектеп директорлары, оқу ісінің меңгерушілері, әдіскерлер мен жаңашыл ұстаздар белсене қатысты. Сондай-ақ, семинар бағдарламасына Канада халықаралық мектебінің шетелдік мамандары да атсалысып, жаһандық тәжірибемен бөлісуге мүмкіндік туды.

Семинар аясында мазмұнды және тәжірибелік бағыттағы бірқатар іс-шаралар ұйымдастырылды. Қатысушылар үшін арнайы әзірленген «Интерактивное пространство» форматындағы алаңда үзіліс уақытында қолдануға болатын тиімді жаттығулар мен когнитивті және дамытушы ойындар ұсынылды. Бұл әдістемелік тәсілдер білім алушылардың белсенділігін арттыруға бағытталды.

Іс-шараның салтанатты ашылу рәсімінде мектептің жетістіктері, «Оқытудың үшөлшемді әдістемелік жүйесі»

бойынша дайындалған тапсырмалар жинағы мен дидактикалық материалдар таныстырылды. Сонымен қатар, Абай альянсының қызметі мен оның білім беру жүйесіндегі рөліне арналған пресс-дайджест ұйымдастырылды.

Семинар шеңберінде профессор Ж.А. Қараевтың ғылыми жетекшілігімен әзірленген «Оқытудың үшөлшемді әдістемелік жүйесі» атты бірегей технологияны енгізу тәжірибесі кеңінен сараланды. Бұл жобамен 2023 жылдан бері

айналысып келе жатқан Абай атындағы №4 мектеп-лицейі тың тәсілдерді ұсынып, жүйелі ізденістің нәтижелерін көрсетті.

Семинар барысында әртүрлі пәндер бойынша 12 ашық сабақ ұйымдастырылып, оқушылардың танымдық белсенділігі мен дербес қабілеттерін дамытатын тапсырмалар ұсынылды. Өр сабақта білім алушының жеке ерекшеліктері ескеріліп, оқу процесі әділдік пен ашықтықты қамтамасыз

ететін «Ашық журнал» жүйесі арқылы жүргізілді. Бұл тәсіл оқушылардың оқу жетістіктеріне жауапкершілікпен қарауына, өзін-өзі бағалауға баули түсті.

Сонымен қатар, «МАСТЕР-КВИЛТ» атты креативті шеберлік сабақтары ұйымдастырылып, педагогтер арасында шығармашылық серпіліс пен әдістемелік жаңашылдықты насихаттауға жол ашылды. Ұлттық құндылықтарды оқу үрдісіне шебер кіріктіре отырып, мұғалімдер үшөлшемді әдістемені баланың жеке даму траекториясын бақылау құралы ретінде тиімді қолдануға болатынын көрсетті.

Топтық жұмыстар, рефлексиялық сессиялар, кәсіби пікір алмасу педагог шеберлігін шыңдауға бағытталды. Айта кетерлігі, семинардың ресми ашылуында тұңғыш рет мектеп Гимні орындалып, қатысушылар тарапынан ерекше қошеметке ие болды. Сонымен қатар, мектеп директоры Гимн авторларына ризашылығын білдіріп, оларды Алғыс хатпен марапаттады.

Шара соңында ұстаздар қауымы тың идеялармен сусындап, алған әсерлерімен бөлісіп, болашақта бұл тәжірибені өз мектептерінде сәтті қолдануға ниетті екендерін жеткізді. Семинар — кәсіби өсуге, әріптестік байланыстарды бекемдеуге және білім сапасын көтеруге бағытталған маңызды басқосу болды.

**А.БАЙЖУМАНОВА,
М. АБИШЕВА,
директордың оқу ісі жөніндегі
орынбасарлары.**

Саяси-қоғамдық, танымдық-сараптамалық, ақпараттық-жарнамалық газет

АЙМАҚ АҚШАМЫ

Газет 2016 жылғы 18 қазанда ҚР Ақпарат және коммуникация Министрлігінде тіркеліп, №16179-г куәлігі берілген, 2021 жылғы 29 қазанда ҚР Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінің Ақпарат комитетінде қайта есепке қойылған.

Меншік иесі: «ЖК «Дастанов»

Бас редактор: Абдолла ДАСТАНОВ

Тираж 520 Заказ 841

Газет «ASU» Баспа Үйі ЖШС сенімгерлік басқаруындағы «Сыр Медиа» ЖШС баспаханасында, Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, 4-үй, басылды. Газет тоқсанына 1 реттен кем шықпайды.

Редакцияның мекенжайы: Ұлытау облысы, Сәтбаев қаласы, Құсайынов көшесі, 8
E-mail: abdolla61@mail.ru

Индекс – 64799

Газеттің басылу сапасына баспахана жауапты.

Жарнама, хабарландырулардың нақтылығына оларды берушілер жауапты.

Мақала авторларының көзқарасы редакция ұстанымымен сәйкес келе бермеуі мүмкін.